

FORSVARSBYGG

KONKURRANSEGRUNNLAGETS DEL II NS 8403

Avtaledokument med kontraktsbestemmelser basert på NS 8403

Vedlegg:

- Mal for tilleggsavtale
- Forsikringsattest – ansvarsforsikring

Ovennevnte dokumenter er kun ment som en orientering til tilbyderne, og skal således ikke fylles ut ifm tilbudsinnleveringen.

AVTALEDOKUMENT

BYGGELEDEROPPDRAG ETTER NS 8403

Prosjektets navn:	
Adresse:	
Kontraktensnr:	

1 PARTENE OG DERES REPRESENTANTER

Oppdragsgiver		
Navn:	Organisasjonsnr:	
Staten v/Forsvarsdepartementet v/Forsvarsbygg	975 950 662	
Adresse:		
Representant:	Tlf:	E-post:

Byggeleder		
Navn:	Organisasjonsnr:	
Adresse:		
Representant:	Tlf:	E-post:

Partene er enige om at:

- elektronisk kommunikasjon aksepteres
- elektronisk kommunikasjon ikke aksepteres

2 KONTRAKTSDOKUMENTER. TOLKNINGSREGLER

Følgende dokumenter inngår som en del av denne kontrakten:

1. Dette avtaledokumentet
2. Referater og annet materiale fra forhandlinger og oppklarende drøftelser, som er godkjent av begge parter

3. Byggeleders tilbud
4. Referat fra befaring/konferanse
5. Forsvarsbyggs konkurransegrunnlag
6. NS 8403 Alminnelige kontraksbestemmelser for byggelederoppdrag

Ved motstrid gjelder dokumentene i ovennevnte rekkefølge. Dersom dette ikke løser motstridssituasjonen, skal spesielle bestemmelser gjelde foran generelle.

3 OM OPPDRAGET

3.1 Bestilt ved avtaleinngåelsen

Ved avtaleinngåelsen er følgende ytelser bestilt av oppdragsgiveren:

Fyll inn beskrivelse av oppdraget (kan evt gjøres med henvisning til vedlegg)

Endringer av oppdragets omfang skal formaliseres på blankett «Tilleggsavtale».

3.2 Opsjoner

Oppdragsgiver har rett, men ingen plikt, til å bestille følgende tilleggsytelser fra byggeleder:

Beskrivelse av opsjonen	Frist for bestilling
Prosjekt 2	
Prosjekt 3	
Prosjekt 4	

4 PERSONELL

4.1 Utførende personell og underrådgivere

Byggeleder skal under gjennomføring av bistanden benytte seg av følgende personer fra eget firma:

Navn på person	Funksjon	Telefon	E-post

Byggeleder skal benytte følgende underrådgivere (navn og person):

Navn på person	Fra firma	Funksjon	Telefon	E-post

4.2 Kompetanse og bytte av personell

Den eller de personer som utfører oppdraget skal ha nødvendige kvalifikasjoner, og betydelig kompetanse og erfaring tilpasset dette porteføljen, og for øvrig tilfredsstillende kravene satt i kontraktene. Leverandøren er forpliktet til å benytte navngitt ressurs. Byggeleder kan ikke uten Forsvarsbyggs skriftlig samtykke skifte ut personer som i henhold til kontrakten eller senere avtale skal utføre oppdraget.

Ved utskifting før oppdraget er avsluttet, og som ikke skyldes;

- a) at personen sier opp sitt ansettelsesforhold (dog ikke ved oppsigelse pga. overgang til selskaper innenfor samme konsern)
- b) langvarig sykdom, eller
- c) enighet mellom oppdragsgiver og Leverandøren

så påløper det en engangserstatning på NOK 150.000,- per person som skiftes ut.

Uavhengig av årsak til evt. utskifting, skal leverandøren sørge for at ny person har startet på avtalen innenfor en frist på 10 virkedager etter at den tidligere personen gikk ut. Den nye personen skal godkjennes av Forsvarsbygg. Den nye personen skal minimum ha samme kvalifikasjoner som den personen han erstatter.

Oppfylles ikke vilkårene i forutgående avsnitt, påløper det dagmulkt på NOK 5.000 som løper alle dager unntatt helligdager og offentlige høytidsdager. Maksimal dagmulkt for slike forhold utgjør NOK 150.000, og forsinkelser utover dette representerer vesentlig mislighold av kontrakten.

Ved bytte av personell, bæres alle kostnader, herunder også kostnader ved kompetanseoverføring til nytt personell, av leverandøren.

4.3 Oppdragsgivers rett til å avslutte kontrakten

Dersom valgt person viser seg å ikke fungere i oppdraget, eller ved annet saklig grunnlag knyttet til denne personens forhold, har oppdragsgiver rett til å avslutte kontrakten med en frist på 14 dager. Oppdragsgivers rett etter dette punktet inntreffer først etter at Byggelederen er gitt varsel om forholdet og rimelig frist til å rette på det. Én måned anses normalt som rimelig frist. Byggeleder har ikke krav på erstatning.

5 TIDSFRISTER

Følgende frister er avtalt:

Arbeidet skal påbegynnes:

Arbeidet forutsettes avsluttet:

6 HONORAR OG UTGIFTSDEKNING

6.1 Honorarform

Oppdraget skal honoreres etter medgått tid med følgende timepriser:

Timepris kr..... eks mva for

Timepris kr..... eks mva for

Byggeleder skal i samarbeid med oppdragsgiver utarbeide honorarbudsjetten for oppdraget, jf NS 8403 pkt 10.2.3. Forsvarsbyggs mal for honorarbudsjetten skal benyttes.

Tilleggs- og endringsarbeid honoreres også etter ovennevnte timepriser.

6.2 Regulering av prisen

Fastprishonorar og timepriser kan kreves indeksregulert når kontraksperioden strekker seg ut over 2 år fra tidspunktet for kontraksinngåelse. Regulering kan tidligst kreves når 2 år har passert, med utgangspunkt i indekstallet for tidspunktet for fremsettelse av kravet, og med virkning for påfølgende arbeider. Regulering skjer etter bestemmelsene i NS 3405 Bestemmelser om regulering av kontraktssum for bygg og anlegg på grunn av endringer i lønninger, priser, sosiale utgifter - totalindeksmetoden - med ett kvartal som avregningsperiode. Ved reguleringen benyttes Statistisk sentralbyrås byggekostnadsindeks for boligblokk, 2000 = 100 (boligblokk i alt).

Gis det under utførelsen av arbeidene tilbud, skal prisene ikke reguleres med mindre annet avtales.

6.3 Kostnader og utgifter

Med mindre annet er avtalt, skal avtalt honorar/satser anses å dekke byggeleders:

- a) fortjeneste, overtid og uproduktiv tid, herunder lunsjpauser,
- b) kostnader, herunder kostnader til administrasjon, kontorhold, intern kopiering og databehandling.

Reisekostnader til Byggeplass samt evt. møter på andre lokasjoner i Oslo-regionen. Se konkurransegrunnlaget del III for nærmere informasjon om dette.

Hvilke kostnader og honorar i forbindelse med reiser som skal inkluderes i prisene/satsene kan være nærmere regulert i konkurransegrunnlagets del III. Reiser som ikke er inkludert i prisene/satsene dekkes bare dersom Forsvarsbygg på forhånd har godkjent reisen. Kostnadsdekningen skjer i henhold til statens reiseregulativ. Kun utgifter som anses nødvendige vil bli dekket.

7 BETALING

7.1 Fakturering

Det skal faktureres en gang pr måned. Avslutningsdag for fakturering skal være siste dag i måneden.

Til NS 8403 pkt 11.4: Byggeleder skal sende slutfaktura innen rimelig tid, og senest innen en måned etter at oppdraget er avsluttet. Krav som ikke er medtatt i slutfakturaen kan ikke fremsettes senere med mindre det er tatt uttrykkelig og spesifisert forbehold fordi grunnlaget for beregning av kravet ikke har foreligget i tide.

Betalingsfrist skal være 28 dager fra mottak av korrekt merket faktura. Fakturagebyr skal ikke beregnes.

7.2 Krav til fakturaene

Faktura og kreditnota skal sendes elektronisk til Forsvarsbyggs fakturamottak i samsvar med standarden Elektronisk handelsformat (EHF). Forsvarsbyggs elektroniske fakturaadresse er **975950662**. For nærmere informasjon om fremgangsmåte, se www.ehandel.no.

Alle fakturaer skal inneholde:

- «<fyll inn ressursnummer til attestant/mottaker>» - oppgis under «Deres referanse» («AccountingCustomerParty»/«Party»/«Contract ID»)
- «Prosjektnummer, kontraksnr.». – oppgis i beskrivelsesfeltet
- Videre skal beskrivelsesfeltet inneholde opplysninger om hvilke ytelser/leveranser fakturaen gjelder. Fakturaene skal spesifiseres og dokumenteres slik at de kan kontrolleres av oppdragsgiveren.

Ved manglende eller feil merking vil leverandøren kunne få beskjed om at den umerkede/feilmerkede fakturaen ikke vil bli behandlet. Byggeleder plikter da å kreditere den umerkede fakturaen og utstede en ny korrekt faktura med ny fakturadato og nytt forfall.

8 ENDRINGER OG TILLEGG TIL NS 8403

8.1 Kontrakten

Til NS 8403 pkt 3.2.2: bestemmelsen utgår.

8.2 Forsikring

NS 8403 pkt 5.2 utgår og erstattes med følgende:

Byggeleder skal tegne ansvarsforsikring som skal dekke ansvar innenfor de beløpsgrenser som er angitt i NS 8403 pkt 8.2. Forsikringen skal dekke alt ansvar innenfor de angitte beløpsgrenser. Forsikringen skal ellers tegnes på slike vilkår som er vanlige for den type arbeid byggelederen skal utføre, og forsikringen skal opprettholdes inntil eventuelt ansvar etter NS 8403 pkt 8.2, jf NS 8403 pkt 8.4 og 13, er bortfalt.

Byggeleders forsikring skal innen 14 dager etter avtaleinngåelsen dokumenteres gjennom fremsendelse av «Forsikringsattest – ansvarsforsikring». Attesten er vedlagt konkurransegrunnlaget del II.

Forsvarsbygg plikter ikke å betale før man har mottatt nevnte attest.

8.3 Ressursplan

Til NS 8403 pkt 7.2: Med mindre annet avtales skal ressursplanen oversendes innen 14 dager etter at oppdragsgiver har krevd slik plan.

8.4 Økt innsats

Til NS 8403 pkt 7.3: Byggelederen skal øke sin innsats, både når det gjelder omfang og tidsmessig utstrekning, etter pålegg fra oppdragsgiveren.

Første ledd siste setning utgår.

8.5 Honorarbudsjet

Til NS 8403 pkt 10.2.3 annet ledd første setning erstattes med følgende: Byggelederen skal uten ugrunnet opphold særskilt varsle oppdragsgiveren hvis utviklingen av prosjektet, eller andre forhold, viser at budsjettet vil bli overskredet.

8.6 Spesifikasjon av medgått tid

Til pkt 10.2.4 første ledd: Byggeleders spesifikasjon regnes ikke som gyldig varsel i henhold til NS 8403 pkt 10.2.3.

8.7 Fastpriskontrakt med angitte grenser for tidsforbruk

Til pkt 10.3.2.1: Bestemmelsen utgår. Forsvarsbygg benytter ikke denne prismodellen.

8.8 Oppdragsgiverens tilbakeholdsrett

Til pkt 11.3: Bestemmelsens annet ledd utgår.

8.9 Stansing

Til NS 8403 pkt 11.5.2: Forsvarsbygg som selvassurandør stiller ikke sikkerhet. Av denne grunn utgår bestemmelsen.

8.10 Avbestilling

Til NS 8403 pkt 12: Oppdragsgiver kan avbestille hele eller deler av det gjenstående oppdraget.

Byggeleder har ikke krav på erstatning dersom avbestillingen skyldes bevilgningsmessige-, naborettslige- eller reguleringsmessige forhold.

9 ØVRIGE BESTEMMELSER

9.1 Byggeleders uavhengighet

Byggeleder kan ikke samtidig med det aktuelle oppdraget påta seg andre oppdrag i samme prosjekt, med mindre Forsvarsbygg har gitt skriftlig samtykke. Byggeleder skal heller ikke påta seg andre oppdrag for andre oppdragsgivere i direkte eller indirekte tilknytning til oppdraget, med mindre Forsvarsbygg har gitt skriftlig samtykke.

9.2 Offentligrettslige krav

9.2.1 Oppdrag underlagt sikkerhetsrestriksjoner

Ref. Del III

Dersom oppdraget innebærer at byggeleder får tilgang til eller tilvirker skjermingsverdig informasjon, eller får tilgang til et skjermingsverdig objekt eller infrastruktur, plikter byggeleder å ivareta krav gitt i, eller i medhold av, lov om nasjonal sikkerhet (sikkerhetsloven) med forskrifter.

Byggeleder må selv dekke utgifter til å oppfylle krav som følger av sikkerhetsloven med forskrifter, hvis ikke noe annet følger av avtalen, sikkerhetsavtalen eller forskrift (se forskrift om sikkerhetsklarering og annen klarering av 20. desember 2018 (klareringsforskriften) § 31).

Byggeleder er ansvarlig for å påse at sikkerhetsbestemmelser etterleveres i egen virksomhet og hos underleverandør som medvirker i anskaffelsen. Overtredelse av sikkerhetskrav vil kunne anses som vesentlig mislighold av byggeleders kontraktsforpliktelser.

Forsvarsbygg har etter sikkerhetsloven § 4-1 annet ledd et ansvar for å påse at byggeleder har tilstrekkelig risiko- og sikkerhetsforståelse. Det innebærer at Forsvarsbygg som ledd i oppfølgingen av

at byggeleder oppfyller sine kontraktsforpliktelser vil kunne kontrollere at kravet til forsvarlig sikkerhetsnivå er oppfylt. Byggeleder skal legge til rette for at FB kan gjennomføre slik kontroll.

9.2.2 Krav til gjengs lønn og arbeidsvilkår for arbeidstakere

Byggeleder skal sørge for at ansatte i egen organisasjon og ansatte hos underleverandører som direkte medvirker til oppfyllelse av kontrakten, har lønns- og arbeidsvilkår i samsvar med denne bestemmelsen.

På områder dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale skal lønns- og arbeidsvilkårene være i samsvar med gjeldende forskrifter. På områder som ikke er dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale, skal lønns- og arbeidsvilkårene være i henhold til gjeldende landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje.

Med lønns- og arbeidsvilkår menes i denne sammenheng bestemmelser om

- a) minste arbeidstid,
- b) lønn, herunder overtidstillegg, skift- og turnustillegg og ulempetillegg, og
- c) dekning av utgifter til reise, kost og losji,

i den grad slike bestemmelser følger av tariffavtalen.

Alle avtaler byggeleder inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

Dersom byggeleder ikke etterlever klausulen, har byggherren rett til å holde tilbake deler av kontraktssummen til det er dokumentert at forholdet er i orden. Forsvarsbygg kan holde tilbake et beløp tilsvarende ca. to ganger besparelsen for arbeidsgiveren.

Byggeleder skal på oppfordring legge frem dokumentasjon for lønns- og arbeidsvilkårene som blir benyttet. Byggeleder skal også fremlegge dokumentasjon på lønns- og arbeidsvilkårene hos underleverandørene.

Lederen av byggeleders virksomhet er ansvarlig for at denne kontraktsbestemmelsen blir etterlevd.

9.3 Etiske krav

Byggeleder plikter å gjøre seg kjent med og overholde de etiske krav og retningslinjer som Forsvarsbygg har utarbeidet. De etiske kravene og retningslinjene kan leses på www.forsvarsbygg.no.

9.4 Krav til etisk handel

For alle kontrakter som overstiger kr. 1.000.000 eks mva, skal byggeleder etterleve følgende grunnleggende krav:

- a) Nasjonal lovgivning: Arbeidsretten og arbeidslovgivningen der produksjonen finner sted, skal etterleves. Av særlig relevante forhold fremheves lønns- og arbeidstidsbestemmelser, helse, miljø og sikkerhet, lovfestede forsikringer og sosiale ordninger, samt regulære ansettelsesforhold, inklusive arbeidskontrakter.
- b) Forbud mot barnarbeid (FNs barnekonvensjon artikkel 32, ILO-konvensjoner nr. 138 og 182): Barn har rett til å bli beskyttet mot økonomisk utnyttning i arbeid, og mot å utføre arbeid som kan svekke utdannings- og utviklingsmuligheter. Minstealderen må ikke i noe tilfelle være under 15 år (14 eller 16 år i visse land). Barn under 18 år skal ikke utføre arbeid som setter helse eller sikkerhet i fare, inkludert nattarbeid. Dersom det foregår slikt barnarbeid, skal det arbeides for snarlig utfasing. Det skal samtidig legges til rette for at barna gis mulighet til livsopphold og utdanning inntil barnet ikke lenger er i skolepliktig alder.
- c) Forbud mot tvangsarbeid/slavearbeid (ILO-konvensjoner nr. 29 og 105): Det skal ikke forekomme noen form for tvangsarbeid, slavearbeid eller ufrivillig arbeid. Arbeiderne må ikke

levere depositum eller identitetspapirer til arbeidsgiver, og skal være fri til å avslutte arbeidsforholdet med rimelig oppsigelsestid.

- d) Forbud mot diskriminering (ILO-konvensjoner nr. 100 og 111): Det skal ikke forekomme noen diskriminering i arbeidslivet basert på etnisk tilhørighet, religion, alder, uførhet, kjønn, ekteskapsstatus, seksuell orientering, fagforeningsmedlemskap eller politisk tilhørighet.
- e) Organisasjonsfrihet og retten til kollektive forhandlinger (ILO-konvensjoner nr. 87 og 98): Arbeiderne skal uten unntak ha rett til å slutte seg til eller etablere fagforeninger etter eget valg, og å forhandle kollektivt. Dersom disse rettigheter er begrenset eller under utvikling, skal leverandøren medvirke til at de ansatte får møte ledelsen for å diskutere lønns- og arbeidsvilkår uten at dette får negative konsekvenser for arbeiderne.

Brudd på disse bestemmelsene anses som vesentlig mislighold.

Byggeleder identifiseres med sine underleverandører ved mislighold av kontrakten mht. de ovenfor nevnte krav.

Alle avtaler byggeleder inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser nevnt i første til tredje ledd.

9.5 Reklame, kontakt med media

9.5.1 Offentliggjøring av informasjon. Mediahåndtering

Byggeleder forplikter seg til ikke å offentliggjøre noen form for prosjektrelatert informasjon uten på forhånd å ha innhentet skriftlig godkjenning fra Forsvarsbygg.

All kontakt med media skal håndteres av Forsvarsbygg. Skulle det komme henvendelser fra media om kontraktsmessige forhold eller forhold i tilknytning til kontrakten, plikter byggeleder å henvise til Forsvarsbygg.

9.5.2 Utarbeidelse av informasjon

Byggeleder er forpliktet til å bruke Forsvarsbyggs grafiske profil ved utarbeidelse av rapporter og annen skriftlig informasjon. All skriftlig dokumentasjon skal være utgitt i Forsvarsbyggs navn.

Dersom oppdraget omfatter utarbeidelse av konkurransegrunnlag er byggeleder forpliktet til å bruke Forsvarsbyggs maler for dette.

I forbindelse med møter med eksterne utenfor Forsvarsbygg skal byggeleder opptre som representant for Forsvarsbygg og ikke profilere eget firma.

10 SÆRSKILTE BESTEMMELSER FOR DET ENKELTE OPPDRAG

Fyll inn hvis aktuelt.

11 TVISTELØSNING

Tillegg til NS 8403 pkt. 14: Dersom byggets eller anleggets verneting ligger i utlandet, skal tvisten behandles ved domstolene i Oslo.

12 SIGNATURER

Dette avtaledokumentet er utferdiget i 2 eksemplarer, ett til hver av partene.

Dato:	Sted:	Dato:	Sted:
Forsvarsbyggs underskrift		Byggeleders underskrift	
_____ <i>Navn</i> <i>Stilling</i>		_____ <i>Navn</i> <i>Stilling</i>	

Vedlegg

1 Mal for tilleggssavtale

2 Forsikringsattest – ansvarsforsikring

Prosjekt:	Kontraktsnr:	Endringspålegg nr:
Prosjekterende/kontraktspart:	Saksnr:	Dato:
		Side:

BESKRIVELSE AV TILLEGGET / ENDRINGENE:**KONSEKVENSER:**

Konsekvenser for honoraret:

Konsekvenser for fremdriften:

Dette avtaledokumentet gjelder som tilleggsavtale til de av Forsvarsbyggs avtaler som er basert på NS 8403.

Avtaledokumentet er utferdiget i to eksemplarer hvorav partene beholder hvert sitt.

For Forsvarsbygg

For byggeleder

Sted/dato _____

Sted/dato _____

Signatur _____

Signatur _____

FORSIKRINGSATTEST – ANSVARFORSIKRING

Undertegnede forsikringsselskap bekrefter herved at ansvarsforsikring er tegnet i overensstemmelse med Forsvarsbyggs kontraktsbestemmelser og de nedenfor angitte krav.

Forsikringsselskapet kan i forsikringstiden bli fri sitt ansvar etter denne forsikringsattest

1. ved å varsle Forsvarsbygg minimum 30 dager før opphør av forsikringsdekningen dersom den sies opp eller av annen grunn faller bort.
2. ved at Forsvarsbygg mottar en tilsvarende og tilfredsstillende forsikringsattest som den foreliggende fra det forsikringsselskap som overtar forsikringsdekningen.

Forsikringstaker:

Forsikringsselskapet bekrefter at:(byggelederen) har tegnet ansvarsforsikring. Forsikringspolise nr.....

Forsikringssum:

Forsikringssummen utgjør minst NOK 3.000.000 for hvert skadetilfelle og NOK 9.000.000 for hele oppdraget.

Forsikringstid:

Forsikringen gjelder så lenge Forsvarsbygg kan reklamere på byggeleders arbeider.

Forsikringens omfang:

Det er inngått kontrakt mellom Forsvarsbygg og byggeleder ifm følgende arbeider knyttet til prosjekt nr:, adresse: Forsikringen dekker erstatningsansvar for skade som byggelederen og dennes kontraktsmedhjelpere eller underrådgivere påfører oppdragsgiver eller tredjemanns person og ting i forbindelse med utførelsen av oppdraget.

Forbehold:

Forsikringsselskapet bekrefter at forsikringsavtalen ikke inneholder bestemmelser:

- Som reduserer oppdragsgivers rett til å kreve forsikringsoppgjør direkte fra selskapet, eller
- Som kan redusere oppdragsgivers krav på grunn av sikredes forhold etter at forsikringstilfellet er inntrådt, eller
- Som reduserer skadelidtes rettigheter overfor forsikringsselskapet i forhold til det som følger av FALs deklarasjoner bestemmelser.

Forsikringsselskapets signatur:

Forsikringsselskapets navn:

Sted:, dato:

Signatur: